

Toimintasuunnitelma 2018

Suomen Nuorisosirkusliitto ry

Suomen Nuorisosirkusliitto on valtakunnallinen järjestö, joka edistää sirkusharrastusta ja toimii sirkustaideopetuksen asiantuntijana toteuttaen muun muassa koulutuksia ja tuottaen oppimateriaaleja. Liitto tukee jäsenyhteisöjensä työtä sirkustaiteen ja taidekasvatuksen parissa nuorten hyvinvoinnin, itseilmaisun ja liikunnallisen elämäntavan edistäjänä. Toimintaa ohjaa ajatus yhteisöllisyydestä ja yhdenvertaisuudesta sekä sirkuksen mahdollisuuksista tarjota iloa ja oppimiskokemuksia kaikille taustoista riippumatta.

Vuonna 2016 käynnistyneen strategiatyöpohjalta liitto on linjannut tavoitteita tuleville vuosille, ja tavoitteena on tulevaisuudessa tehdä toiminnasta kattavampaa, tuottavampaa, asiantuntevampaa ja laajempaa. Teemme yhteistyötä monien tahojen kanssa ja tahdomme olla luotettava kumppani niin jäsenyhteisöille kuin muille yhteistyötahoillemme. Yhtenä tavoitteena on järjestää uusi kansainvälinen nuorisosirkusfestivaalin Suomessa kesällä 2021, ja siihen liittyviä valmisteluja tehdään jo vuoden 2018 aikana.

Uuden nuorisolain mukaisessa jaottelussa liitto on määritelty nuorisotyön palvelujärjestöksi ja tätä alaa tukevaa perustoimintaa ovat muun muassa koulutusten järjestäminen, uusien oppimateriaalien tuottaminen sekä erilaisten kohtaamismahdollisuuksien tarjoaminen niin sirkusohjaajille kuin harrastajillekin. Vuoden päätapahtuma on kesäkuussa järjestettävä valtakunnallinen sirkusleiri, jonka suunnitteluun nuoret pääsevät osallistumaan syksystä 2017 alkaen.

Vuoden 2018 päätavoitteet ovat:

- nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen liiton toiminnassa ja nuorisosirkuskentällä
- liiton uuden strategian toteuttaminen ja siihen liittyvä toiminnan arvioinnin kehittäminen
- aktiivisemman pohjoismais-baltialaisen yhteistyön käynnistäminen sekä
- ei-sirkustaustaisille suunnattujen sirkusaiheisten koulutusten sekä alueellisen koulutustoiminnan kehittäminen.

Nuorille suunnatut tapahtumat

Vuoden päätapahtuma on kesällä 2018 nuorten suunnittelema ja osin myös toteuttama **sirkusleiri**. Leirille osallistuu 200 nuorta eri puolilta Suomea. Nuoret ovat mukana leirin ohjelman ja sisältöjen suunnittelussa alusta alkaen. Leiri tarjoaa nuorille mahdollisuuden tavata toisia sirkusharrastajia, oppia yhdessä uutta ja kenties kokeilla sellaisia sirkuslajeja, joita oman paikkakunnan sirkuskoulussa ei voi harrastaa. Leirin loppunäytöksessä on mahdollista päästä myös esiintymään.

Suuren valtakunnallisen tapahtuman lisäksi tuetaan **Pidetään kivaa** -viikonloppuleirien järjestämistä eri puolilla Suomea. Alueellista tasa-arvoa, yhteistyötä ja toiminnan valtakunnallisuutta ja saavutettavuutta edistämään perustetaan uusi tapahtumamuoto vähintään kahden jäsenyhteisön ja liiton yhdessä järjestämille **alueellisille tapahtumille**. Tavoitteena on järjestää nuorille suunnattuja tapahtumia ja leirejä yhteensä vähintään kuuden eri maakunnan alueella. Uudeksi toimintaperiaatteeksi otetaan vuoden päätavoitteen mukaisesti, että nuoret osallistuvat jokaisen vuoden aikana järjestettävän nuorten tapahtuman suunnitteluun ja/tai toteutukseen.

Liitto tukee jäsenyhteisöjen järjestämiä **Pidetään kivaa -leirejä**. Viikonloppun mittaisilla leireillä on vähintään 4 x 1,5 tuntia sirkusopetusta ja lisäksi mahdollisuus vapaaseen harjoitteluun. Tapahtumissa pääpaino on toisten harrastajien tapaamisessa ja mukavassa yhdessäolossa. Kullekin leirille mahtuu vähintään 20 osallistujaa. Leirejä järjestetään yhteensä kuusi vuoden aikana ja niiden järjestäjinä toimivat sirkuskoulut eri puolilla Suomea.

Liitto järjestää joka toinen vuosi Nurtsi-festivaalin, ja vuoden 2019 festivaalin valmistelut käynnistetään hyvissä ajoin vuoden 2018 aikana. Myös vuonna 2021 järjestettävän uuden kansainvälisen CircoEstrada-sirkusfestivaalin esiselvitys- ja valmistelutöitä on jo aloitettu vuoden 2017 aikana ja jatketaan vuonna 2018 muun muassa sidosryhmäkuulemisilla. CircoEstrada järjestetään Lahdessa kesällä 2021 ja tapahtumaan odotetaan yhteensä 2000 sirkusharrastajaa eri puolilta Eurooppaa.

Koulutukset ja oppimateriaalit

Sirkusohjaajien koulutukset ovat liiton palvelujärjestötoiminnan keskiössä, sillä se on tehokkain yksittäinen tapa parantaa sirkusharrastuksen laatua ja saavutettavuutta. Omat koulutukset ovat tarjolla niin apuohjaajille kuin jo sirkusohjaajana toimineille, minkä lisäksi vuoden 2018 aikana koulutustarjontaa laajennetaan myös ei-sirkustaustaisille opettajille. Lisäksi jatketaan oppimateriaalien tuottamista sirkusopettajien käyttöön ja niiden levittämistä myös lähialueille.

Kaksiosainen apuohjaajakoulutus järjestetään helmikuussa ja heinä-elokuun vaihteessa 2018. Koulutuksen aihekokonaisuuksia ovat johdanto sirkuspedagogiikkaan, sirkuksen oppiminen ja opettaminen sekä sirkustekniikka ja lajidadaktiikka. Aihekokonaisuuksissa tutustutaan apuohjaajan työnkuvaan, oppimiseen ja opettamiseen apuohjaajan näkökulmasta, ryhmänohjaamiseen ja ryhmäilmiöihin, turvalliseen harjoitteluun, pelien ja leikkien käyttöön, sovelluksiin ja variaatioihin sirkusopetuksessa, akrobatian, ilma-akrobatian, tasapainoilun ja jongleerauksen didaktiikkaan, sirkustaiteeseen, ilmaisutaitoon, esittämiseen ja esityksen rakentamiseen sekä tavoitteiden asettamiseen ja palautteen antamiseen. Koulutus on suunnattu sirkusharrastajille, jotka ovat kiinnostuneita apuohjaajana toimimisesta tai toimivat jo apuohjaajina. Kansalaisfoorumi toimii yhteistyökumppanina koulutuksen järjestämisessä.

Pedagoginen sirkusohjaajakoulutus järjestetään neljässä jaksossa vuoden 2018 aikana. Käsiteltäviä aihekokonaisuuksia ovat sirkuspedagogiikan perusteet, sirkuksen oppiminen ja opettaminen sekä lajidadaktiikka. Tavoitteena on kehittää ja selkiyttää opiskelijan pedagogista ajattelua. Koulutuksen myötä opiskelija tunnistaa sirkustunnin oppimisprosesseja ja osaa suunnitella ja toteuttaa sirkusopetusta, arvioida ja kehittää omaa työskentelyään sekä hahmottaa työnsä vaikutuksia yksilöllisellä, yhteisöllisellä ja yhteiskunnallisella tasolla. Hänellä on myös käsitys sirkuksen päälajeista ja hän osaa opettaa niitä vähintään alkeistasolla turvallisuudesta huolehtien. Ohjaajakoulutus on tarkoitettu sekä ohjaajakokemusta omaaville sirkusohjaajille että sirkuksen lähialueilla (taide, liikunta) toimiville sirkustaiteen opettamisesta kiinnostuneille henkilöille. Kansalaisfoorumi toimii yhteistyökumppanina koulutuksen järjestämisessä.

Ohjaajakoulutusten lisäksi järjestetään **teemakoulutuksia** niin sirkusnuorille, sirkusohjaajille kuin sirkuskoulujen hallinnoissa toimiville. Jäsenyhteisöille tarjotaan räätälöityjä työpajoja heidän tarpeistaan ja toiveistaan lähtien.

Sirkuskentän ulkopuolisille tahoille ja toimijoille, kuten sosiaali-, opetus- ja liikunta-alan ammattilaiset ja oppilaitokset, tehdään avauksia koulutustarjonnasta. Vuoden aikana selvitetään uusien kohderyhmien toiveita koulutuksia koskien, suunnitellaan uusia koulutuksia ja aloitetaan kokeilu- ja kehitystyö. Lisäksi selvitetään, minkä olemassa olevien muiden tahojen koulutuksiin sirkussisällöt sopisivat.

Liitto vastaa kahdesta vuonna 2018 Sirkuksesta siivet elämään -ESR-hankkeessa (2017–2020) järjestettävästä koulutuksesta, joiden kohderyhmänä ovat maahanmuuttajanuorten parissa toimivat opettajat ja nuoriso- ja taidealojen ammattilaiset. Koulutukset järjestetään loppuvuodesta kahdella eri paikkakunnalla. Liitto osallistuu myös hankkeen sisäisten koulutuspäivien suunnitteluun yhdessä hanketta koordinoivan Lasten ja nuorten säätiön kanssa. Koko hankkeen tavoitteena on parantaa sirkustoiminnan avulla nivelvaiheessa olevien 15–28-vuotiaiden maahanmuuttajien valmiuksiaan osallistua koulutukseen tai työllistyä.

Sirkusohjaajien ja -opettajien koulutus- ja virkistyspäivät järjestetään elo-syyskuussa 2018. Koulutus sisältää sekä sirkusta että muita sisältöjä sekä mahdollisuuden keskusteluun ja vertaistukeen sirkusopettajien kesken. Tapahtuma on sirkusohjaajien tärkein vuosittainen kohtaamispaikka ja se on tarkoitettu kaikille liiton jäsenyhteisöissä toimiville sirkusohjaajille ja -opettajille.

Liitto on viime vuosina tuottanut sirkusopetuksen tueksi erilaisia **oppi- ja opetusmateriaaleja**. Materiaalit ovat vastanneet hyvin jäsenistön tarpeisiin ja lisämateriaaleille on kysyntää. Vuonna 2018 suosittuja opetuskorttisarjoja on tarkoitus täydentää joko tasapainoilu- tai ilma-akrobatia-aiheisilla korteilla.

Sosiaalinen sirkus ja yhdenvertaisuus

Sosiaalisen sirkuksen edistämisestä liiton piirissä vastaa vuonna 2015 aloittanut sosiaalisen sirkuksen jaosto. Toiminnan tarkoituksena on edistää sirkuksen soveltavaa käyttöä ja sirkustoiminnan esteettömyyttä ja saavutettavuutta sekä harrastajien yhdenvertaista asemaa. Jaoston tavoitteina vuodelle 2018 on jaoston oman toiminnan kehittäminen, laajan soveltavan taiteen kokoontumisen järjestäminen sekä sosiaalisen sirkuksen ryhmän tuominen mukaan liiton leirille. Yhteistyötä tehdään myös Lasten ja nuorten säätiön koordinoiman Sirkuksesta siivet elämään -ESR-hankkeen osalta ja joku hankkeen ryhmistä pyritään tuomaan liiton leirille kesäkuussa 2018.

Jäsenistön alueellista tasa-arvoa tuetaan matka-avustuksilla, joilla tuetaan jäsenten osallistumista kauempana tapahtuviin liiton tapahtumiin. Myös edesautetaan jäsenyhteisöjen edustajien osallistumista sosiaalisen sirkuksen koulutukseen.

Sirkumentti

Sirkumentti on 16–22-vuotiaiden harrastajataustaisten sirkusaktiivien muodostama ryhmä, joka pyrkii toiminnallaan edistämään sirkuslaisten mahdollisuuksia vaikuttaa omaan harrastukseensa. Vuonna 2014 perustettu ryhmä toimii sirkusharrastajien edustajana Suomen Nuorisosirkusliitossa ja sen hallituksessa ja tuo nuorten näkökulman toiminnan suunnitteluun ja liiton päätöksentekoon. Vuonna 2018 Sirkumentin tavoitteisiin kuuluu ryhmän toiminnan selkiyttäminen ja oman strategian luominen, koulututtua nuorten osallisuuteen liittyvissä kysymyksissä ja järjestää sirkusharrastajille suunnattu tapahtuma, jonka aiheena on nuorten vaikutusmahdollisuuksien parantaminen sirkuskouluissa. Lisäksi sirkumenttilaiset osallistuvat myös viestinnän toteuttamiseen ja pohtivat erityisesti sitä, miten nuoret tavoitettaisiin entistä paremmin.

Viestintä ja Sirkuspyramidi-lehti

Liitto **tiedottaa toiminnastaan** uutiskirjeen, nettisivujensa ja sosiaalisen median kautta sekä järjestämässään tapahtumissaan. Sosiaalisen median kanavista Instagramin ja Snapchatin kautta tavoitetaan nuoria, kun taas sirkusopettajien tavoittamiseen käytetään Facebookia. Twitterissä osallistutaan julkiseen keskusteluun, levitetään tietoa sirkusharrastuksen vaikuttavuudesta ja osallistutaan nuorisotalon yhteisiin viestintäkampanjoihin. Sirkusharrastajille ja sirkuskouluille on omat sähköiset uutiskirjeensä. Jäsenille tarjotaan tietoa oman toiminnan lisäksi myös taide- ja nuorisotalon muista mahdollisuuksista. Myös yhteistyökumppaneiden viestintäkanavia ja kasvokkaisia kohtaamisia hyödynnetään viestinnässä. Vuoden viestinnällisiin painopisteisiin kuuluu liiton ulkoasun uudistaminen kokonaisuudessaan.

Liitto on julkaissut sirkukseen keskittyvää **Sirkuspyramidi-lehteä** vuodesta 1993 alkaen. Lehti tarjoaa keskusteluareenan sirkukselle ja edistää sirkuksesta käytävää keskustelua ja kirjoittamista. Painettu lehti on kaikkien tilattavissa, mutta jäsenyhteisöjen edustajat saavat tilauksesta alennusta. Lisäksi lehteä postitetaan jäsenetuna kullekin jäsenyhteisölle. Vuoden 2018 aikana lehden muotoa uudistetaan. Mikäli kehittämistyölle saadaan rahoitus, lehden painettuja sisältöjä täydennetään videomateriaaleilla ja verkkoaineistoilla.

Kansainvälinen toiminta

Vuoden painopiste kansainvälisen toiminnan saralla on pohjoismais-baltialaisen yhteistyön syventäminen. Ensimmäinen laajempi pohjoismainen yhteistyö toteutuu Ruotsissa Ung Scen Konst -yhdistyksen järjestämän lasten ja nuorten pohjoismaisen sirkus- ja tanssifestivaalin myötä. Festivaali järjestetään elokuussa Tukholmassa ja yhteistyökumppaneina on Nuorisosirkusliiton lisäksi muun muassa Dans- och cirkushögskolan, Dans i stan sekä norjalainen Sirkunst. Festivaali tarjoaa lapsille ja nuorille mahdollisuuden esiintyä ja yleisölle mahdollisuuden nähdä taitavien harrastajien esityksiä. Liitto vastaa tapahtuman yhteydessä järjestettävän nuorten tapaamisen koordinoinnista sekä on toiminut neuvonantajana festivaaliorganisaatiolle, jolla ei ole aiempaa kokemusta vastaavan tapahtuman järjestämisestä.

Pohjoismais-baltialaista yhteistyötä tehdään myös Baltic Nordic Circus Network verkoston kautta. BNCN:n ydintoimintaa on työpajojen ja verkostotapaamisten järjestäminen ja Nuorisosirkusliiton roolina verkostossa on jakaa erityisesti sirkusohjaajakoulutuksiin liittyvää tietotaitoa. Keväällä 2018 BNCN järjestää Riassa sirkuspedagogiikkaan keskittyvän työpajan, jonka suunnittelussa ja toteuttamisessa liitto on mukana ja syksyllä puolestaan järjestetään yhteistyössä koulutus Norjassa.

Liitto toimii myös aktiivisesti eurooppalaisen yhteistyön edistämiseksi European Youth Circus Organizationissa, jonka perustajajäsen liitto on. Toisten kansallisten kattojärjestöjen kesken tehdään myös hankeyhteistyötä. Vuonna 2018 on tarkoitus aloittaa saksalaisen kumppanin koordinoima yhteishanke kehotietoisuuden (*physical literacy*) teeman ympärillä.

EYCO:n ja BCNC:n jäsenyhteisöt ovat arvokkaita kontakteja myös liiton vuoden 2021 kansainvälisen CircoEstrada-tapahtuman valmistelussa. Vuonna 2018 kartoitetaan kansainvälisiä sidosryhmiä ja heidän toiveitaan tapahtumalle. Vastaavan luokan kansainvälistä nuorisosirkustapahtumaa ei ole aiemmin järjestetty Euroopassa, mutta valmistelussa hyödynnetään muiden vastaavien tapahtumien kokemuksia (esim. kansainväliset jongleeraustapahtumat, kesällä 2017 Turussa pidetty Europeade jne).

Liitto toimii kumppanina ja lähettää osallistujia lokakuussa pidettävään nuorisosirkusten verkostoitumista edistävään Network of International Circus Exchange (NICE) -tapahtumaan. Sirkuspyramidi-lehti puolestaan toimii yhteistyössä eurooppalaisten sirkuslehtien verkoston kanssa.

Toiminnan mahdollistaminen

Liiton toiminnasta vastaa syyskokouksessa valittu hallitus, jossa on edustajia erikokoisista sirkuskouluista eri puolilta Suomea. Hallituksessa on 4–10 jäsentä ja 0–9 varajäsentä. Hallitukseen valitaan edustajat myös sosiaalisen sirkuksen jaostosta ja Sirkumentista.

Liiton kevätiedustajakokous pidetään huhtikuun loppuun mennessä ja syysedustajakokous lokakuun loppuun mennessä.

Liitto työllistää vuonna 2018 osa-aikaisesti ympärivuotisesti toiminnanjohtajan ja koulutusvastaavan. Osavuotisesti työllistetään nuorten tapahtumista vastaava tuottaja ja lehden taittaja. Lisäksi liitto työllistää keikkatyöläisinä noin 30 sirkusopettajaa, kouluttajaa, yms. muun muassa leireillä ja koulutuksissa. Vuonna 2018 liitolla on myös siviilipalvelusmies ja harjoittelija osan vuodesta. Kirjanpito, laskutus ja palkanmaksu hoidetaan tilitoimistolta käsin.

Toiminnan rahoitus perustuu pääosin avustuksille, joista tärkein on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä yleisavustus. Lisäksi haetaan projektikohtaisia avustuksia.

Avustusten lisäksi tuloja kertyy jäsenmaksuista, jotka on pyritty pitämään matalina, jotta pienilläkin toimijoilla on mahdollisuus liittyä jäseneksi. Lisäksi tuloja saadaan tapahtumien ja koulutusten osallistumismaksuista, Sirkuspyramidi-lehden tilaus- ja ilmoitustuotoista sekä julkaisumyynistä.

Yhteistyöhankkeet ja verkostot

Oman toiminnan lisäksi liitto tekee yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa. Liitto on jäsenenä Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi ry:ssä, Sirkuksen tiedotuskeskuksessa, Kansalaisfoorumissa sekä European Youth Circus Organizationissa. Liitolla on myös hallitusedustus kaikissa edellä mainituissa järjestöissä. Uudempia yhteistyöverkostoja ovat Baltic Nordic Circus Network ja Dance Health Finland, joissa liitto on jäsenenä. Lisäksi Sirkuspyramidi-lehti on jäsenenä Kulttuuri-, tiede- ja mielipidelehtien liitto Kultti ry:ssä sekä kansainvälisessä International Network of Circus Art Magazines -verkostossa.

Vuonna 2018 liitto osallistuu osatoteuttajana Lasten ja nuorten säätiön koordinoimaan Sirkuksesta siivet elämään -ESR-hankeeseen, jossa järjestetään sirkustoimintaa nivelvaiheessa oleville 15–28-vuotiaille maahanmuuttajille. Liitto vastaa hankkeen ulkopuolisille suunnattujen koulutusten toteuttamisesta. Liitto osallistuu myös Kansalaisfoorumin taidelähtöisiä menetelmiä hyödyntävään hankkeeseen osatoteuttajana, mikäli hanke saa rahoituksen. Myös tulevaisuuden muita hankeyhteistyömahdollisuuksia etsitään aktiivisesti.

Liitto toimii yhteistyössä muiden kulttuurista nuorisotyötä tekevien järjestöjen kanssa. Erityisesti Suomen Nuorisoseurojen kanssa on tehty viime vuosina yhteistyötä. Liitto osallistuu aktiivisesti myös nuorisotalon yhteisiin kampanjoihin, kuten Nuorisotyön viikkoon. Soveltavan taiteen kokoontumisajat järjestetään yhteistyössä lukuisien taide- ja kulttuurialan toimijoiden (mm. Taikusydän, Taike, Lasten kulttuurikeskusten verkosto) kanssa.

Sirkusalan oppilaitosten eli Turun Taideakatemian sirkuslinjan ja Koulutuskeskus Salpauksen sirkuslinjan kanssa tiivistetään yhteistyötä muun muassa säännöllisten vierailujen muodossa, jotta alan opiskelijat tuntisivat paremmin nuorisosirkuskentän työmahdollisuudet. Luksian eli Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän lähihoitajakoulutuksen uuden Hyvinvoinnin tukeminen sirkustaiteen menetelmien - opintokokonaisuuden kehittämisessä liitto toimii apuna opetussuunnitelman muotoilussa ja sopivien kouluttajien löytämisessä.

Sirkuksen tiedotuskeskuksen kanssa liitolla on entuudestaan tiivistä yhteistyötä. Vuodelle 2018 on haettu avustusta yhteisen sirkusalan työtilannetta koskevan selvitysprojektin toteuttamiseen. Maailman sirkuspäivän tapahtumien koordinointi tapahtuu myös vuonna 2018 yhteistyönä Sirkuksen tiedotuskeskuksen kanssa.